

ὉΣΙΟΣ ΝΙΚΑΝΩΡ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΓΡΕΒΕΝΩΝ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΣΤΟ Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟ

ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΓΡΕΒΕΝΙΩΤΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δεῦτε ἰδωμεν πιστοὶ ποῦ ἐγεννήθη
ὁ Χριστός

3

Χαιρετισμός Μητροπολίτου
Γρεβενῶν κ. ΔΑΒΙΔ
στό Β΄ Συνέδριο τῶν ἀπανταχοῦ
Γρεβενιωτῶν

6

π. Γερβάσιος Ραπτόπουλος,
ὁ Ἀετός τῶν Γρεβενῶν

8

Βιώνοντας σήμερα τό ὄνειρο
τοῦ αὐριο

10

ΟΠΙΣΘΟΦΥΛΛΟ:

Ἀπό τήν ἐορτή τῶν πολυτέκνων
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν
51100 Γρεβενά
www.imgre.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Μητροπολίτης Γρεβενῶν
κ. ΔΑΒΙΔ

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν

ΕΚΤΥΠΩΣΗ

Γραφικές Τέχνες «ΜΕΛΙΣΣΑ»
570 21 Ἀσπροβάλτα Θεσσαλονίκη
Τηλ.: 23970 23313
Fax: 23970 21754
E-mail: graphics.melissa@gmail.com

Ὁ «ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΑΝΩΡ» διανέμεται καί
ἀποστέλλεται ΔΩΡΕΑΝ. Γιά τήν ἀντιμετώ-
πιση μέρους τῶν ἐξόδων γίνονται δεκτές οἰκο-
νομικές προσφορές στή διεύθυνση:
Ἱ. Μητρόπολις Γρεβενῶν (γιά τό περιοδικό)
51100 ΓΡΕΒΕΝΑ

Τηλ. 24620 22404 Fax 2462083717
E-mail ieramitropoligrevenon@gmail.com
ἢ ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ 331/618949-03

«ΔΕΥΤΕ ΙΔΩΜΕΝ ΠΙΣΤΟΙ ΠΟΥ ΕΓΕΝΝΗΘΗ Ο ΧΡΙΣΤΟΣ...»

Μητροπολίτου Αὐλῶνος
κ.κ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ

Ἐνα ἐρώτημα πάντοτε ἐπίκαιρο. Ποῦ γεννήθηκε ὁ Χριστός; Ἡ Προφητεία, ἡ Ἱστορία, μέσα σέ αὐτό καί ἡ ἱερή ὕμνολογία τῆς Γιορτῆς μέ σαφήνεια ὑπογραμμίζουν: «...ἐν Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας». Πραγματικά. Ὁ προφήτης Μιχαίας αἰῶνες πρὶν ὁμιλεῖ γι' αὐτή τὴν Γέννηση, καθορίζοντας συγκεκριμένα τὸν τόπο: «Καὶ σύ, Βηθλεέμ, οἶκος τοῦ Εὐφραθᾶ...» (Μιχ. 5,1).

Παρόλα αὐτά ὁ ἄνθρωπος τοῦ 21ου αἰῶνα δέν παύει νά ρωτάει: «Ποῦ ἐγεννήθη ὁ Χριστός;». Ἡ ἀπάντηση σαφέστατη: «Στὴ Βηθλεέμ τῆς Ἰουδαίας». Ἱστορικά ἀναμφισβήτητη. Σήμερα, ὅμως, ποῦ γεννιέται;

Γιατί καί φέτος θά ἀκούσουμε τόν ὕμνο μέσα στήν σιγαλιά τῆς νύχτας: «Σήμερον ὁ Χριστός γεννᾶται ἐκ Παρθένου...».

Ὁ Χριστός, βέβαια, γεννήθηκε μία φορά, ἀλλά τά γεγονότα τῆς θείας Οἰκονομίας, μέσα στό λειτουργικό χρόνο, ἔχουν μία ἀνακύκληση. Καί σ' αὐτό τό ἐρώτημα ἡ ἀπάντηση θά δοθεῖ ἀνῶδυνα, ἀνυποψίαστα μέ μία ἀρκετή «δόση» ἀφέλειας: «Ὁ Χριστός σήμερα γεννιέται στίς καρδιές μας». Αὐτό εἶναι καί τό τεράστιο λάθος μας. Εἶναι δυνατόν ἐκ τῶν προτέρων ὁ ἄνθρωπος νά ζήσει «ὑποχρεωτικά» κάτι καί αὐτό τό κάτι νά σχετίζεται μέ ἐκκλησιαστικά γεγονότα, χωρίς τήν ἀντίστοιχη ὄχι ἀπλά «γεύση», ἀλλά οὔτε κἄν «ὑποψία»!

Ὁ Χριστός εἶναι ὁ Σωτήρας τῶν ἀνθρώπων. Καί ὡς Σωτήρας δέν γεννιέται στίς καρδιές τους, ἀλλά ἐκεῖ ὅπου ζοῦν τήν σωτηρία τους. Ἐκεῖ πού εἶναι ἡ ἀείζωη πηγὴ τῆς ζωῆς, ἡ Ἐκκλησία. Στή

«φάτνη» τῆς Ἐκκλησίας, λοιπόν, γεννιέται ὁ Χριστός σήμερα κι ἐκεῖ πρέπει νά Τόν ἀναζητήσουμε. Γιά μία συνάντηση προσωπική μέσα ἀπό τήν Εὐχαριστία. Ἐξάλλου καί ὁ ναός μᾶς βοηθάει σέ αὐτήν τή μυστηριακή μυσταγωγία τῆς Γιορτῆς.

Τό «καθολικό» ἐνός ὀρθόδοξου μοναστηριοῦ ἢ ἓνας βυζαντινός ναός θεολογικότατα ἀναλύει αὐτήν τήν σωτηριολογική σημαντική μέσα ἀπό τήν ἀρχιτεκτονική του «σοφία». Ὁ τροῦλος μέ τήν εἰκόνα τοῦ Παντοκράτορα δηλώνει τόν τρόπο τῆς Σάρκωσης τοῦ Θεοῦ στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πού σύμφωνα μέ τήν ψαλμική ρήση «ἔκλινε οὐρανοὺς καί κατέβη» (Ψαλμ.17,10).

Τά σφαιρικά τρίγωνα, πού ὑποβαστάζουν τόν τροῦλο, δείχνουν αὐτή τήν ἱστορική «κίνηση» τοῦ Θεοῦ, πού δέχεται νά κάνει σάρκα Του τήν ὕλη τῆς γῆς, κλείνοντας πρὸς τά κάτω καί παρουσιάζοντας ὅλα τά γεγονότα τῆς Θείας Οἰκονομίας (Δωδεκάορτο) πού εἶναι «ἱστορημένα» στό πάνω μέρος τοῦ τέμπλου. Καί κάτω ἀκριβῶς ἀπὸ αὐτά στό μέν πίσω μέρος, τό ἅγιον Βῆμα, ὑπάρχει ἡ εἰκόνα τῆς Πλατυτέρας – στό δέ ἀριστερό κάτω μέρος τοῦ τέμπλου ἡ εἰκόνα τῆς Παναγίας Βρεφοκρατούσας,

μία «εικόνα» ολοζώντανη τῆς Ἐκκλησίας, τό θεῖο, δηλαδή, καί τό ἀνθρώπινο στοιχεῖο «δεμένο» σ' αὐτή τήν θεανθρώπινη λειτουργική ἐνότητα.

Καί κάτω, τέλος, ἀπό τίς ὁλόσωμες εἰκόνες τῶν ἁγίων τοῦ τέμπλου πραγματοποιεῖται ἡ σύναξη τῶν ἔμψυχων εἰκόνων τοῦ Θεοῦ, τοῦ λαοῦ. Ἔτσι ἐρμηνεύεται ἡ πατερική σκέψη πῶς ὁ Χριστός «Ἐκκλησίας σάρκα ἀνέλαβεν». Καί ἀφοῦ αὐτήν τήν σάρκα ντύθηκε, γιά νά τήν ἀφθαρτοποιήσει, φυσικό εἶναι νά γεννιέται μέσα στά «ὄρια» της, τήν Ἐκκλησία, δηλαδή.

Ὑστερα ἀπό ὅλα αὐτά καταλαμβάνουμε τόν λόγο τῆς Γέννησης τοῦ Χριστοῦ στήν Ἐκκλησία Του κι ὄχι στίς ἀνθρώπινες καρδιές, τίς ὁποῖες, βέβαια, ἀνά-γεννᾷ αὐτή ἡ Γέννηση καί μάλιστα ὄχι ἄσχετα μέ τά σώματά μας. Ὁ Χριστός γεννήθηκε ὡς τέλειος ἄνθρωπος, γιατί ἦταν καί τέλειος Θεός, Θεάνθρωπος. Ἔτσι, ὅταν ζοῦμε σύμφωνα μέ τό εὐαγγελικό τῆς Ἐκκλησίας μας ἰδεῶδες, ζοῦμε χριστοκεντρικά, δηλαδή ἀποκτοῦμε «νοῦν Χριστοῦ», αἰσθήσεις Χριστοῦ, θέλημα Χριστοῦ. Αὐτό σημαίνει καθημερινή ἀναγέννηση!

Ἡ γιορτή τῆς Γέννησης δέν

«καλύπτεται» συναισθηματικά καί δέν ἔχει καμία σχέση μέ καρδιακή προέκταση, γιατί αὐτά βεβηλώνουν τήν ἀλήθεια τοῦ μυστηρίου καί ἀλλοτριώνουν τό ἀνθρώπινο ἦθος. Κι ἔπειτα ρωτᾶμε νά μάθουμε ποῦ γεννήθηκε ὁ Χριστός. Εἶναι δυνατόν νά μήν γνωρίζουμε ποιός εἶναι αὐτός ὁ «φορέας», καλύτερα θεανθρώπινος ὁργανισμός, πού θά μᾶς ἀπαντήσῃ αὐθεντικά; Εἶναι ἡ ἁγία μας Ἐκκλησία πού μᾶς καλεῖ, λέγοντάς μας: «Ἐλᾶτε νά δοῦμε ποῦ γεννήθηκε ὁ Χριστός...».

Αὐτήν τήν ἀλήθεια, εἴθε, νά τήν βιώσουμε καί τά φετινά Χριστούγεννα μυστηριακά, κοινωνώντας τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Σαρκωθέντος Κυρίου, ἐξομολογημένοι καί καθαροί καί τότε δέ θά ρωτᾶμε, γιατί οἱ ἴδιοι θά εἴμαστε προέκταση τοῦ θεοδέγμονος Σπηλαίου, θεοτόκες ψυχές.

ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΤΕΧΘΗ!

ΑΛΗΘΩΣ ΕΤΕΧΘΗ!

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΟ Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΓΡΕΒΕΝΙΩΤΩΝ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΡΕΒΕΝΩΝ
κ. ΔΑΒΙΔ
ΣΤΟ Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΓΡΕΒΕΝΙΩΤΩΝ
16-8-2018

Εἶναι χαρά, τιμή καὶ εὐλογία σήμερα γιὰ τὴν ἐλαχιστότητά μου ἢ παρουσία μου στὸ Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΓΡΕΒΕΝΙΩΤΩΝ. Χαρά, γιατί μου δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ ἐπικοινωνήσω προσωπικά καὶ μέ τούς μακρινούς, τους ἀπόδημους συμπατριῶτες μας, ἀφοῦ μέ αὐτούς πού κατοικοῦν ἐδῶ ἔχουμε τακτική κατὰ τό δυνατόν καὶ προσωπική ἐπικοινωνία. Τιμή, γιατί ἐκπροσωπῶ τὴν ἐκκλησιαστική κοινότητα τοῦ τόπου μας, τὴν Ἐκκλησία τῶν Γρεβενῶν, καὶ ἡ Ἐκκλησία τῶν Γρεβενῶν ἐκπληρώνοντας τόν ρόλο της στήν

θρησκευτική, κοινωνική, πολιτιστική ζωὴ τοῦ τόπου μας δημιουργεῖ νέα δεδομένα, πού προβάλλουν καὶ τιμοῦν τόν τόπο μας. Καὶ εὐλογία, γιατί ὡς Ἐπίσκοπος αὐτοῦ τοῦ ἁγιασμένου καὶ αἱματοβαμμένου τόπου καὶ συνεπῶς ὡς Πνευματικός Πατέρας ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἀπανταχοῦ Γρεβενιωτῶν αἰσθάνομαι ιδιαίτερα εὐλογημένος ἀπὸ τόν Θεό καὶ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν ἐπαρχία πού μου ἐμπιστεύτηκαν νὰ διαποιμάνω. Αἰσθάνομαι καὶ ὑπόχρεος πρὸς ὅλους ἐσῶς γιὰ τὴν ὑπέρμετρη ἀγάπη καὶ ἐμπιστοσύνη σας

πρός τό πρόσωπο τοῦ Ἐπισκόπου, ἀπό τό ὅποιο κάθε μέρα ὅλοι οἱ Γρεβενιώτες ἀντλοῦν ἐλπίδα, κουράγιο, παρηγοριά καί ὄραμα.

Σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους γιά τήν τιμητική πρόσκληση, ὅχι μόνο τῆς παρουσίας μου ἀλλά κυρίως τῆς ἐνεργούς συμμετοχῆς μου. Εὐχομαι καί προσεύχομαι νά εἴμαστε ὅλοι ὑγιεῖς καί στήν ψυχή καί στό σῶμα, ὥστε ὅλοι νά συμβάλουμε στήν ἐπιτυχία αὐτοῦ τοῦ Συνεδρίου, πού τό μήνυμά του εἶναι “Μόνο ὅλοι μαζί μπορούμε”, ὥστε τά Γρεβενά μας ὅχι μόνο νά μὴν φθίνουν, ἀλλά με τήν ὁμόνοια καί τήν ἐνότητα, τήν συνεργασία καί τήν ἀγάπη στόν Χριστό, στήν

πατρίδα καί στόν συνάνθρωπο νά μεγαλουργοῦν.

Χαιρετίζοντας ὅλους ἐσᾶς ἐπαινῶ καί ἐπευλογῶ ὅσους κοπίασαν καί κοπιᾶζουν γιά τό Συνέδριο αὐτό, ἐπισήμους καί ἀφανεῖς ἥρωες, πέρα ἀπό τίτλους καί ἀξιώματα καί καλωσορίζοντας στήν γενέτειρα καί στίς πατρογονικές σας ἐστίες ὅλους ἐσᾶς τοὺς ἀπόδημους Γρεβενιώτες σας παρακαλῶ νά μᾶς θυμάστε καί στίς προσευχές σας καί στήν καθημερινότητά σας, ὅπου καί ἂν βρίσκεσθε, εἴτε ἐντός εἴτε ἐκτός Ἑλλάδος.

Κλείνω μέ τήν εὐχή καί πρόταση τό Συνέδριο, ἡ σύναξη αὐτή ὅλων, νά γίνει θεσμός, πού θά πραγματοποιεῖται σέ τακτά χρονικά διαστήματα.

Μέ πατρικές εὐχές καί εὐλογίες

Ὁ Ἐπίσκοπος καί Πνευματικός σας Πατέρας

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Ο ΓΡΕΒΕΝΩΝ ΔΑΒΙΔ

π. Γερβάσιος Ραπτόπουλος

Ὁ Ἀετός τῶν Γρεβενῶν

Ὁμιλία
Μητροπολίτου Γρεβενῶν
κ. Δαβίδ

Ὅταν ἓνας αετός γεννιέται τὸ πρῶτο πράγμα πού ἀγναντεύει εἶναι ὁ κόσμος ἀπὸ ψηλά. Καί μόλις ἀπλώνει τὰ φτερά του ἀμέσως χάνεται στοὺς αἰθέρες.

Αὐτό ἔκανε καί ὁ π. Γερβάσιος Ραπτόπουλος, ὁ αετός τῶν Γρεβενῶν. Γεννημένος τὸ 1931 στὸν Αἰμιλιανό, τὸ χωριό ὅπου ἀκόμη ἀχνίζει τὸ αἷμα τοῦ ἐθνοῖερομάρτυρα Αἰμιλιανοῦ, μέ τίς προπολεμικές δυσκολίες, ἀγναντεύει τίς κορφές τῆς Πίνδου, γεμίζει τὰ στήθη του ἀπὸ τὴν ἱστορία τοῦ τόπου, ἀκούει τίς ἱαχές τοῦ «Ἀέρα» καί μέσα στοῦ περιβάλλον τῆς πολύτεκνης οἰκογένειας μαθαίνει νά ἀγαπάει τὴν πίστη καί τὴν πατρίδα. Μέ θέληση ἰσχυρή γιὰ μάθηση, διασχίζει τὰ χιονισμένα καί ἀποκλεισμένα μονοπάτια, ὥστε νά τελειώσει τὸ Γυμνάσιο στά Γρεβενά. Καί τότε εἶναι πού φτάνει στὸν τόπο ὁ μακαριστός Αὐγουστίνος Καντιώτης. Τὸν ἐμπνέει, τὸν γεμίζει, τὸν στηρίζει καί τὸ μικρό αετόπουλο ἀρχίζει νά ἀνοίγει πλέον

τὰ φτερά του πιο πολὺ καί πιο σίγουρα, ἀντλώντας δύναμη ἀπὸ τὸ μεγαλεῖο τῆς ψυχῆς τοῦ πνευματικοῦ του πατέρα. Τότε εἶναι πού γίνεται συνειδητό καί ἐνεργό μέλος τῆς Ἐκκλησίας, καί ἀποφασίζει νά ἀκολουθήσει τὴν ζωὴ τοῦ ἱερέως.

Τελιώνει τὴν Θεολογικὴ Σχολή στή Θεσσαλονίκη. Ἐργάζεται σέ σχολεῖα καί τὸ 1959 ὡς ἀρχιμανδρίτης ὀρίζεται καί Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου ἀλλὰ καί στρατιωτικὸς ἱερέας. Στέλλεται σέ πολλά μέρη τοῦ κόσμου, προπομπὸς τοῦ μετέπειτα ἔργου του. Ἀοκνος ἐργάτης τοῦ Εὐαγγελίου περνᾷ ἀπὸ ὀκτῶ Ἱερές Μητροπόλεις μέ ἀνεξίτηλα ἀκόμη καί σήμερα τὰ ἴχνη του. Κάθε φορά πού ὁμιλεῖ καί κηρύττει, ἀνοίγει τὰ πελώρια χέρια του καί τὰ ράσα τοῦ θυμίζουν φτερά ἀνοιγμένα πού σέ ἀνεβάζουν στὸν οὐρανό.

Τὸ 1966 ἱδρύει στή Θεσσαλονίκη τὴν Ὁρθόδοξη Ἱεραποστολικὴ Ἀδελφότητα «Ἡ Ὁσία Ξένη», μέ ἀφιερωμένες συνεργάτριές του.

Πλέον τά φτερά τοῦ ἀετοῦ ἔχουν ἀνοίξει γιά τά καλά. 75 συγγραφές ἐποικοδομητικῶν βιβλίων, 50 χρόνια ἔκδοση τοῦ περιοδικοῦ «Χριστιανικοί Παλμοί», ἐνίσχυση κλιμακίων Ἐξωτερικῆς Ἱεραποστολῆς, δημιουργία Πρότυπων Κατασκευῶσεων μέ χιλιάδες παιδιά νά ἔχουν διαμορφώσει χαρακτήρα ἡθους καί σεμνότητος, μέσα ἀπό αὐτές. Μάλιστα τά τελευταῖα χρόνια ἡ Ἱερά Μητρόπολη Γρεβενῶν συνεργάζεται στενά μέ αὐτές, στέλλοντας παιδιά ἀλλά καί κληρικούς ὡς στελέχη.

Τό ἔργο ὅμως πού ἀνοίξε ἐντελῶς τά φτερά τοῦ γρεβενιώτη Ἀετοῦ εἶναι ἡ Διακονία Κρατουμένων «Ὁ ἅγιος Ληστής τοῦ Γολγοθᾶ». Ἀπό τό 1978 ξεκίνησε μία πορεία ἀγάπης καί θυσίας γιά κάθε κρατούμενο στήν γῆ. Μέχρι σήμερα, μέσα ἀπό τήν δράση αὐτή, ἔχει ἐπισκεφτεῖ 90 χῶρες, ἔχει δαπανήσει 5.350.000€ καί ἔχει ἀποφυλακίσει 16.350 ἄπορους κρατουμένους. Ὁ τρεῖς φορές ὑπο-

ψήφιος γιά τό Βραβεῖο Νόμπελ Εἰρήνης, εἶναι ἴσως ὁ μόνος ἄνθρωπος στόν κόσμο πού, ἂν ζητήσει νά ἐπισκεφτεῖ μία φυλακή, γίνεται ἀμέσως καί χωρίς ἄδεια. Τόσο ἀναγνωρισμένο εἶναι τό ἔργο του. Τόσο ἀποδεκτός εἶναι παγκοσμίως. Κάτι πού φαίνεται ἀπό τό πλῆθος τῶν τιμητικῶν διακρίσεων ἀπό Ἐκκλησίες, κράτη καί φορεῖς.

Μέ σύνθημα: «Ἡ ζωή εἶναι μικρή. Ἄς προλάβουμε νά κάνουμε τό καλό», μέ ὁδηγό τήν Ὁρθοδοξία καί τήν Ἑλλάδα, τό ἀετόπουλο τῶν Γρεβενῶν, ἀνοίξε τά φτερά του ἀπό τίς κορφές τῆς ἐνδοξοῦ Πίνδου καί ἀγνάντεψε τήν οἰκουμένη ἀπό ψηλά. Προσευχή του νά ἀνταμώσει καί τό πρόσωπο πού ἀγάπησε περισσότερο ἀπό ὅλα. Τόν φυλακισμένο Χριστό.

Ἀνοῖξτε, σεβάσμιε καί πολίε, γέροντα, ἀγέρωχε Ἀετέ τῶν Γρεβενῶν, τά φτερά σας καί ἐλᾶτε ὄχι νά σᾶς τιμήσει, ἀλλά νά τιμήσετε τόν λαό τῶν Γρεβενῶν μέ τήν εὐλογία σας.

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΣΤΟ Β' ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΑΓΓΑΝΤΑΧΟΥ ΓΡΕΒΕΝΙΩΤΩΝ

Ἱερά Μητρόπολις Γρεβενῶν

Βιώνοντας σήμερα
τὸ ὄνειρο τοῦ αὐριο

π. Χρῆστος Κούρτης

Πρεσβύτερος Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν
Καθηγητὴς Φιλολογος - Θεολόγος, ΜTh Θεολογίας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ἡ συγκεκριμένη εἰσήγηση ἀποτελεῖ μία περιγραφὴ τῆς κατάστασης πού ἐπικρατεῖ στὴν Ἱερά Μητρόπολη Γρεβενῶν σήμερα. Μετά τὴν ἔλευση τοῦ νέου Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γρεβενῶν κ. Δαβίδ, ἀπὸ τὸν Νοέμβριο τοῦ 2014, ἡ Ἱερά Μητρόπολη ἔχει ἐνεργοποιήσει πολλές δράσεις πού ἀφοροῦν στὴν τοπικὴ κοινωνία σέ ἐπίπεδο πνευματικό, ποιμαντικό καὶ κοινωνικό. Δράσεις, πού ὅμως δὲν ἐστιάζονται μόνο στό σήμερα ἀλλὰ στοχεύουν, ἐπενδύουν καὶ θεμελιώνουν τὸ αὐριο στὸν τόπο μας.

Ἡ συγκεκριμένη εἰσήγηση σκοπὸ ἔχει νὰ παρουσιάσει τὴν κατάσταση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν ἀπὸ τὴν στιγμή τῆς ἐλεύσεως καὶ ἐνθρονίσεως τοῦ νέου Μητροπολίτου Γρεβενῶν, Σεβασμιωτάτου κ. Δαβίδ, στίς 2 Νοεμβρίου 2014.

Ἐπ' οὐδενὶ δὲν στοχεύει σέ μία σύγκριση μὲ τὴν προηγούμενη κατάσταση. Ἀπλὰ θέλει νὰ καταδείξει τὴν ὅποια ἀλλαγὴ καταγράφηκε σέ πνευματικό, ποιμαντικό, κοινωνικό καὶ πολιτιστικό ἐπίπεδο, χωρὶς μάλιστα νὰ διαθέτει τὰ ὅποια συναισθηματικὰ στοιχεῖα.

«Ὅλοι χρειαζόμαστε καὶ δὲν περισσεύει κανεὶς». Λέξεις πού βγῆκαν ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ Γρεβενῶν Δαβίδ κατὰ τὴν τελετὴ τῆς ἐνθρονίσεώς του. Λέξεις πού ἀντλοῦνται καὶ πηγάζουν ἀπὸ τὴν βιωματικὴ ἐκκλησιολογία. «Ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν...», καλεῖ ὁ ἀρχηγός τῆς Ἐκκλησίας, ὁ Χριστός. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἑθνῶν, ὁ

Παῦλος, ἀπευθυνόμενος στους Κορίνθιους ἀδελφούς, λέγει μέ ἔμφρασι: «... ἐν σῶμα οἱ πολλοί ἐσμεν. Οἱ γάρ πάντες ἐκ τοῦ ἐνός ἄρτου...», ἐννοώντας τόν Χριστό. Ζητούμενο καί ἀπαραίτητη προϋπόθεση συνύπαρξης σέ χαλεπούς καιρούς γιά τήν ὑπαίθρια καί ὄχι μόνο πατρίδα μας. Ἡ ἀλληλοπεριχώρηση, ἡ ἀλληλεγγύη, ἡ συνέργεια, ἡ ὁμόνοια, ἡ ἀγαπητική διάθεση, ἡ θυσιαστική βιωτή.

ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ

Στά πλαίσια τῆς γενικότερης πνευματικῆς τόνωσης τοῦ τόπου ἔχει ἤδη ξεκινήσει ὁ ἐγκαινιασμός καί ἡ ἀνακατασκευή μέ ταυτόχρονη διαμόρφωση τῶν ἐξωτερικῶν χώρων σέ ναούς καί προσκυνήματα, ὅπως ἐνδεικτικά στόν τόπο τοῦ μαρτυρίου τοῦ Ἐθνοϊερομάρτυρα Αἰμιλιανοῦ ἀλλά καί στόν ἅγιο Χριστόφορο τῆς πόλης τῶν Γρεβενῶν, ἐνῶ τά ἀπαραίτητα ἐγκαίνια σέ ναούς ἔχουν φτάσει τά δέκα. Στήν ἴδια λογική πραγματοποιοῦνται καί οἱ κύκλοι τῆς Ἁγίας Γραφῆς, δηλαδή ἐβδομαδιαῖες συναντήσεις κατήχησης σέ 25 χωριά, μέ συχνές προσκυνηματικές ἐκδρομές, ἐνῶ φέτος δέν ἔμεινε χωριό χωρίς νά γίνονται οἱ Παρακλήσεις τῆς Παναγίας, καθημερινά. Ἐν τῷ μεταξύ, τό τριμηνιαῖο περιοδικό «Ὁσιος Νικάνωρ» συνεχίζει τήν ἐκδόσή του καί ἀπλώνεται μέ τά 4.000 τεύχη του σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα.

Ὅλα τά παραπάνω τά ἀναφέρουμε, γιατί εἶναι ἀλήθεια πώς σέ μία κοινότητα πού πλέον δέν ἔχει σχολεῖο, δέν ἔχει ὑπηρεσία τοῦ κράτους, δέν ἔχει ἀστυνομία, ἔχει μείνει μόνο ἡ Ἐκκλησία, γιά νά διατηρήσει ἀλλά καί νά ἀνορθώσει τό ἠθικό τῶν ἐγκαταλελειμμένων περιοχῶν μας καί τῶν γηραιῶν κατοίκων αὐτῶν, μέ τόν γλυκό καί παρήγορο ἦχο τῆς καμπάνας.

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΑΝΩΡ & ΑΝΑΚΑΤΑΣΚΕΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ

Ὅμως ἡ μεγάλη ἀγωνία τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ἦταν ἡ ἐπάνδρωση τῆς ἱστορικῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Νικάνωρος τῆς Ζάβορδας. Μετά ἀπό γόνιμες συζητήσεις καί μέ αὐστηρή προϋπόθεση τήν ἐπιστροφή στό Ἄβατο, ἡ νεανική ἀδελφότητα τῶν 9 πατέρων μέ γέροντα τόν νῦν καθηγούμενο Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμανδρίτη Σεραφεῖμ Στεργίου ἐγκαταστάθηκε τόν Μάιο τοῦ 2015 καί ἡ μεγάλη εὐλογία γιά τόν τόπο ἔχει ἤδη διαφανεῖ. Μάλιστα ἔχει καθιερωθεῖ πλέον ἡ πόλη τῶν Γρεβενῶν νά ὑποδέχεται γιά μερικές ἡμέρες τήν κἀρα τοῦ Ἀγίου Νικάνωρος στίς ἀρχές Ἰουλίου πρὸς προσκύνηση.

ΓΗΡΟΚΟΜΕΙΟ- ΦΙΛΟΠΤΩΧΟ- ΣΥΣΣΙΤΙΟ

Ταυτόχρονα, μία από τις πρώτες φροντίδες ήταν η οργάνωση του γηροκομείου, πού φιλοξενεί 21 γεροντάκια του τόπου μας, με νέους τρόπους διαχείρισης, μέσω του Διοικητικού Συμβουλίου από διακεκριμένους ανθρώπους της πόλης αλλά και ο συντονισμός του συσσιτίου. Πλέον 80 μερίδες μοιράζονται καθημερινά, πρωί και βράδυ. Παράλληλα πολλοί είναι αυτοί που βρίσκουν τά αναγκαία τους, προστρέχοντας στά γραφεία της Ι. Μητροπόλεως, καθημερινά, εκτός λίστας. Έπιπλέον κάθε Χριστούγεννα και Πάσχα, σέ συνεργασία μέ τήν Πρόνοια και τόν Σύλλογο «Έλπίδα» μοιράζονται πάνω από 300 δέματα, σέ συμπολίτες μας αναγκεμένους.

ΦΥΛΑΚΕΣ

Μία άφανής αλλά έντονα δημιουργική και ουσιαστική παρουσία της Έκκλησίας των Γρεβενών είναι αυτή στό Σωφρονιστικό Κατάστημα Κράτησης Γρεβενών, μέ τήν διεύθυνση του όποιου ύπάρχει έξαιρετική συνεργασία. Ο Μητροπολίτης δίνει τό παρών τουλάχιστον 4 φορές τό χρόνο. Δυό είναι οί έντεταλμένοι ιερείς πού μέ τίς λατρευτικές εύκαιρίες, έξομολογήσεις, κατηχήσεις, βαπτίσεις και συναντήσεις κατ' ιδίαν αλλά και στίς δυό ομάδες των 100 συνολικά κρατουμένων δίνουν τό μήνυμα της έλπίδας εκεί πού φαίνεται πώς έχει χαθεί. Ένα μήνυμα πού μεταδίδεται εξίσου και στους σωφρονιστικούς υπαλλήλους.

ΝΕΟΛΑΙΑ - ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Μία άλλη σημαντική πτυχή της δράσης της Μητροπόλεως είναι η αυτή πού άφορᾷ στήν νεολαία. Άπαραίτητη προϋπόθεση η ύπαρξη κατάλληλου χώρου. Γι' αυτό και ξεκίνησε η άπόλυτη ανακαίνιση του Πνευματικού Κέντρου πλησίον του Μητροπολιτικού Ναού. Έτσι, τό τριώροφο κτίριο μεταμορφώθηκε σέ ένα σύγχρονο κέντρο δράσεων.

Τό υπόγειο γίνεται ο Παιχνιδότοπος των παιδιών μας, ενώ τό ισόγειο η αίθουσα Τελετών και Έκδηλώσεων, πού μπορεί νά φιλοξενήσει, και πλέον έχει φιλοξενήσει, συνέδρια, όμιλίες, έκθέσεις, προβολές, συναυλίες και άλλα. Ο ήμιώροφος άποτελεί τό γραφείο του Κέντρου Νεότητας, όπου συντονίζονται όλες οί δράσεις αυτού.

Στόν πρώτο ὄροφο οἱ πέντε κατάλληλα καί σύγχρονα διαμορφωμένες αἰθουσες φιλοξενοῦν τίς ποικίλες δράσεις γιά τίς ὁποῖες θά γίνει λόγος παρακάτω, ἐνῶ τό Ἀρχονταρίκι ἀποτελεῖ τόν χώρο ὅπου συγκεντρώνονται οἱ γονεῖς γιά μία λειτουργική κοινωνία προσώπων μετά τήν Θεία Λειτουργία. Ἡ βασικότερη δράση ὅτι σέ αὐτόν τόν ὄροφο γίνονται οἱ συναντήσεις τῶν κατηχητικῶν ομάδων. Περίπου 150 χαρούμενα παιδικά πρόσωπα μαζεύονται κάθε Σάββατο καί εἰσπράττουν τόν παρήγορο λόγο τοῦ Εὐαγγελίου μέ σύγχρονους τρόπους.

Παιδιά πού ἔχουν τήν εὐκαιρία νά ἀνταμώσουν καί τό καλοκαίρι στήν συνεργαζόμενη Κατασκήνωση «Θαβώρ», τῆς Ἀδελφότητας «Ἡ Ὅσια Ξένη», τοῦ γρεβενιώτη καί τιμημένου ἀπό τό Συνέδριό μας, π. Γερβασίου Ραπτοπούλου.

Ἐπίσης, οὐκ ὀλίγοι συγκεντρώνονται στίς ποικίλες δράσεις:

- Σχολή Βυζαντινῆς Μουσικῆς μέ τιμῆμα πτυχίου ἀλλά καί γιά ἀρχαρίους μέ τίς ἀνάλογες χορωδίες
- Χορωδία Παραδοσιακῆς Μουσικῆς
- Σχολή Βυζαντινῆς Ἀγιογραφίας
- Χορωδίες Ἑλληνικῆς Μουσικῆς (Παιδική- Νεανική- Ἑνλίκων)
- Τιμῆμα ἐκμάθησης Σκακιοῦ
- Τιμῆμα Ρομποτικῆς.

Παράλληλα ἐτοιμάζεται καί τιμῆμα Φιλαρμονικῆς Μουσικῆς καί Μπάντας, γιά τήν ὁποία ἔχει βρεθεῖ Γρεβενιώτης μαέστρος. Ἀπλά ἡ ὑλοποίηση αὐτοῦ τοῦ προγράμματος εἶναι λίγο περίπλοκη.

Τά παραπάνω σημαίνουν πῶς στό Πνευματικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Γρεβενῶν, ἓνα στολίδι αἰσθητικό γιά τήν πόλη μας, καθημερινά ὑπάρχει μία δράση, λόγω τῆς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι μας προσέρχονται. Καί δόξα τῷ Θεῷ, αὐτοί εἶναι πολλοί.

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

Παράλληλα, πραγματοποιοῦνται ἐβδομαδιαῖες συναντήσεις γιά νέους 20 - 40 ἐτῶν, στόν ἅγιο Ἀχίλλειο, ἱερέας μεταβαίνει μία φορά τήν ἐβδομάδα γιά συζήτηση μέ τά παιδιά πού διαμένουν στήν Μαθητική Ἑστία τῆς πόλης μας, ἐνῶ μία φορά τόν χρόνο, στίς διακοπές τῶν Χριστουγέννων ἀνταμώνει ὁ τοπικός Ἱεράρχης μέ τούς γρεβενιώτες φοιτητές.

Ἡ ἀγωνία καί ἡ ἔγνοια, ὅμως, δέν μένει μόνο στήν παιδική καί νεανική ἡλικία ἀλλά ἐπεκτείνεται καί στόν γονεϊκό χῶρο. Στόν χῶρο τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου ξεκίνησε καί πραγματοποιεῖται κάθε μήνα μία συνάντηση γιά τήν Σχολή Γονέων καί Νέων Ζευγαριῶν μέ ἐξέχοντα πρόσωπα τῆς πνευματικῆς καί ἐπιστημονικῆς ζωῆς τῆς χώρας μας. Σέ αὐτήν, γονεῖς ἀλλά καί νέα ζευγάρια μποροῦν νά ἐνημερωθοῦν γιά ποιομαντικά, πνευματικά, οἰκογενειακά, ἱατρικά ἀλλά καί διαπροσωπικά θέματα.

Ὁ ἴδιος χῶρος ὁμιλιῶν μεταμορφώνεται συχνά πυκνά, λαμβάνοντας πολλά διαφορετικά πρόσωπα, ὥστε νά φιλοξενήσει καί ἄλλες δράσεις.

Ἕνα πρόσωπο εἶναι τό μουσειακό γιά Διεθνεῖς Ἐκθέσεις Ἀγιογραφίας (βλέπε Μάϊος τοῦ 2016), ἀλλά καί γιά τήν πρόσφατη συνεργασία μέ τήν Ἀγιορειτική Ἑστία, τό ἐπίσημο γραφεῖο τοῦ Ἀγίου Ὁρους. Στήν πρώτη διαδραστική ἐκθεση-συνεργασία, κατά τήν περασμένη Μεγάλη Τεσσαρακοστή, πέρασαν 1500 ἐπισκέπτες ἐκ τῶν ὁποίων οἱ 1000 ἦταν παιδιά τῶν σχολείων μας.

Ἄλλο πρόσωπο εἶναι οἱ ἐκθέσεις Παιδικοῦ Βιβλίου καί βιβλιοπαρουσιάσεις μέ συγγραφεῖς παιδικῶν τίτλων ἀλλά καί ὄχι μόνο. Ἐδῶ χρειάζεται μία παρένθεση. Στό ἴδιο κτήριο λειτουργεῖ τό «Ἀναλόγιον», τό ἀνακαινισμένο βιβλιοπωλεῖο τῆς Μητροπόλεως, πού μέσα ἀπό τήν βιτρίνα του μπορεῖ κανεῖς νά λάβει πλήρη βιβλιογραφική ἐνημέρωση. Πλέον τό καλό χριστιανικό βιβλίο ἔχει φτάσει στά Γρεβενά.

ΣΤΗΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Ἐπίσης, ὁ χῶρος παραχωρήθηκε πολλές φορές σέ φορεῖς ὅπως:

- ἡ ΜΚΟ «Ἀλληλεγγύη» τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, γιά ἱατρικῆς φύσεως ὁμιλία καί δωρεάν ἐξετάσεις σέ ἡλικιωμένους.
- τό Σχολεῖο Εἰδικῆς Ἀγωγῆς, γιά νά ἐκθέσει τά δημιουργήματα τῶν μαθητῶν του,
- τό Κέντρο Πρόληψης νομοῦ Γρεβενῶν «Ὁρίζοντες», γιά ομάδες, ὁμιλίες καί διαλέξεις, ἀλλά καί συναυλίες.
- οἱ «Ἀνώνυμοι Ἀλκοολικοί», πού φιλοξενοῦνται γιά τίς συναντήσεις τους,
- ὁ Σύλλογος Ἐθελοντῶν Αἰμοδοτῶν Γρεβενῶν μέ ἡμέρα Αἰμοδοσίας, (λίγες ἡμέρες πρὶν γιά τούς ἀσθενεῖς πυρόπληκτους).

- ἡ Διεύθυνση Τροχαίας νομοῦ Γρεβενῶν γιά ὁμιλία ὁδικῆς συμπεριφορᾶς στά παιδιά.

Ἐδῶ, εἶναι ἀναγκαῖο νά σημειώσουμε τήν συνεργασία πού ἔχει ἡ Ἱερά Μητρόπολη μέ τό ΤΕΙ Γρεβενῶν πού ἀποτελεῖ παράρτημα τοῦ Δυτικῆς Μακεδονίας. Ἱερέας ἐπισκέπτεται τήν Σχολή μία φορά τήν ἐβδομάδα γιά συναντήσεις μέ τούς σπουδαστές ἀλλά καί γιά λατρευτική εὐκαιρία στό παρεκκλήσι τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέα, πού δημιουργήθηκε φέτος. Ἐπίσης ἡ Μητρόπολη ἔχει ὀργανώσει σέ συνεργασία μέ τήν διοίκηση τοῦ ΤΕΙ ὁμιλίες, συναυλίες, ἐκδρομές καί πρωταθλήματα γιά τά παιδιά.

Στά πλαίσια αὐτῆς τῆς συνεργασίας ἐπεκτάθηκε καί ἡ συνεργασία μας μέ τήν Θεραπευτική Κοινότητα ΚΕΘΕΑ «Στροφή», πού φιλοξενήθηκε ἀπό τήν Μητρόπολη, ἐνῶ μέλη τοῦ προγράμματος πραγματοποίησαν ἐνημερωτικές ὁμιλίες ἀλλά καί συναυλίες μέ θέμα τήν Ἀπεξάρτηση.

Ὅλα τά παραπάνω, μᾶς ὀδηγοῦν ἀβίαστα σέ ἓνα συμπέρασμα. Πῶς οἱ δράσεις τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας δέν μποροῦν νά χαρακτηριστοῦν αὐστηρά σέ ποιμαντικές, κοινωνικές ἢ ἄλλες. Οὕτως ἢ ἄλλως ἐμπλέκονται τόσο πολύ στό κοινωνικό γίνεσθαι πού πλέον ἡ συνεργασία μέ τούς φορεῖς τῆς πόλης εἶναι ἀναγκαῖα καί ἐπιβεβλημένη ὅσο ποτέ.

Ἡ ἀνάγκη πού ἔχει ὁ κόσμος, αὐτός πού ἔχει ἀπομείνει, νά νοιώσει ἐνωμένος, εἰρηνικός, δημιουργικός, ἀληθινός καταδεικνύει πῶς ὅ,τι γίνεται μέ βάση τήν ἀγάπη, τήν ἔγνοια γιά τόν ἄλλον, τήν συμπαράσταση, τήν θυσία, δηλαδή στοιχεῖα πού πηγάζουν ἀπό τόν Χριστό καί διαπνέουν τά ἀνθρωπιστικά ἰδεώδη καί ἀξίες, ἀφορᾷ στήν σύνολη κοινωνία.

Ἡ Μητρόπολη Γρεβενῶν μέ πρωτεργάτη τόν Σεβασμιώτατο κ. Δαβίδ ἔχει ἀναπτύξει ὅλα τά παραπάνω, γιατί στοχεύει στήν πιό δυνατή ἐνότητα, τήν πιό ὁμορφη καθημερινότητα, τήν ἀκόμη πιό ἔντονη πνευματική τροφοδότηση τῶν γρεβενιωτῶν πιστῶν καί πολιτῶν. Αὐτό ἀπό μόνο του δείχνει πῶς ὑπάρχει ὄραμα, προοπτική, διάθεση γιά τό αὐριο, πού ὅμως τό χτίζουμε καί τό καλλιεργοῦμε ἀπό σήμερα. Ἐνα αὐριο πού στοχεύει νά εἴμαστε ὅλοι μαζί. Καί σέ αὐτό τό μαζί δέν περισεύει κανείς.

